

Voorwoord

Nadat ons Gezelschap in december 2021 eindelijk verhuisd was vond op 4 maart 2022 de officiële opening van MFC Boerhoorn plaats. Met circa 450 bezoekers kan teruggekeken worden op een succesvolle opening waarbij de door Grietinus Harms aan het RHG geschonken schilderijen van Arie van der Boon onthuld werden. De schilderijen zijn door ons in bruikleen gegeven aan MFC Boerhoorn zodat alle inwoners van Rolde ervan kunnen genieten.

Het eerste jaar in MFC Boerhoorn zit er inmiddels op en ondanks dat we minder ruimte hebben dan voorheen, bevalt ons nieuwe onderkomen erg goed. We zitten midden in het dorp en verschillende werkgroepen zijn op meerdere dagdelen per week aanwezig in onze vaste ruimte.

In dit voorwoord willen we graag onze vrijwilligers zoals in de werkgroepen en in de redactie van De Kloetschup bedanken. Zij zijn van grote waarde voor onze vereniging!

Bestuur

In 2022 is er tien keer een bestuursvergadering geweest. De werkzaamheden waar we mee bezig zijn geweest en de activiteiten waar we aan hebben bijgedragen zijn onder andere:

- Beantwoorden van diverse vragen over o.a. de historie van de oude gemeente Rolde die gesteld werden via de mail en/of facebook
- Lancering van de nieuwe website
- Vier nieuwsbrieven gepubliceerd
- Voorbereiding van een project nieuwe beeldbank voor het beeldmateriaal dat bij het RHG aanwezig is
- Bijwonen van een overleg (juni) over de Liberation Route met een uitnodiging voor inventarisatie van bevrijdingsverhalen Canadian Trail Drenthe
- Aanwezig met een stand op de Roldermarkt
- Aanwezig met een stand op de markt in het kader van de seizoen opening van MFC Boerhoorn (augustus)
- Bijwonen van het symposium 'Markestenen terug op hun plek' van de Vereniging Drentse Boermarken en de Stichting Drents Agrarisch Erfgoed (28 oktober 2022)
- Lezing samen met de Culturele Vereniging Rolde door auteur Jan Kalter over de opstand en ondergang van veenarbeiders in zuidoost Drenthe (8 november 2022)
- Bijwonen van een aantal gebruikersoverleggen van MFC Boerhoorn
- Bijwonen van overleggen met alle historische verenigingen van de gemeente Aa en Hunze en de gemeente

Daarnaast zouden vrijwilligers van het RHG bij Beeldschoon Rolde (RAS) in de trekkertram een verhaal vertellen over diverse historische punten in Rolde. Helaas werd dit evenement vanwege de hitte afgelast en werd er geen nieuwe datum geprikt in 2022.

In september zijn we met 36 leden op excursie naar het Bargerveen geweest waar we een leuke lezing hebben gehad van de boswachter. Aansluitend hebben we een twee uur durende rondrit door het gebied gedaan met de Veenland Express-huifkar.

Leden en sponsors

Het aantal betalende leden gaf ten opzichte van het eind van vorig jaar een zeer geringe daling te zien. Er waren 23 opzeggingen en 21 nieuwe leden. Eind 2022 hadden we 582 leden.

Wat betreft de sponsoren daalde het aantal het aantal wegens bedrijfsbeëindiging met 2. Daar stond tegenover de komst van een nieuwe hoofdsponsor te weten Heling & Partners uit Assen.

Jaarvergadering 2022

Op 3 maart 2022 werd de algemene ledenvergadering gehouden. Er waren (buiten het bestuur) 20 leden aanwezig. De jaarverslagen van de secretaris en de penningmeester over 2021 zijn tijdens de vergadering ongewijzigd vastgesteld en de begroting voor 2022 is goedgekeurd.

Volgens het rooster van aftreden waren Henk Hollander en Jan Boelens aftredend. Daarnaast had voorzitter Luuk Lesschen aangegeven te willen stoppen als bestuurslid. Henk Hollander heeft zich opnieuw beschikbaar gesteld en het bestuur heeft hem voor een volgende termijn voorgedragen. Verder heeft het bestuur Ali Stokker en Arend Smeenge bereid gevonden om als algemeen bestuurslid zitting te nemen in het bestuur.

Er hadden zich geen tegenkandidaten aangemeld en de ledenvergadering is akkoord gegaan met het (her)benoemen van de bestuursleden. De functie voorzitter is vacant gebleven en de overige bestuursleden zullen de taken verdelen tot het moment dat deze vacature is vervuld.

Na afloop van de vergadering hebben we met elkaar een gezellige RHG pub-quiz gedaan.

De Kloetschup

De redactie, bestaande uit Ellen de Vries-Heijboer, Janny Bruins, Andries Visser en Geert Kamphuis, kwamen zoals gewoonlijk weer vier keer bijeen om een nieuw nummer samen te stellen.

De 96 tekstpagina's + 4 pagina's achterkant van de vier Kloetschup-afleveringen in 2022 werden gevuld met:

- Redactiepagina's
- Enkele pagina's vanuit het bestuur, zoals een interview met Luuk Lesschen en een impressie van de RHG-excursie
- Twee interviews van Lukas Koops: Johannes Schutrup en Tienke Zingstra.
- Van Henk Luning:
  - Magie rondom Balloo
  - De eerste twee afleveringen over Militaire activiteiten op het Balloërveld
- Jan Hoving is begonnen met beschrijvingen van Rijksmonumenten:
  - Het eerste artikel beschrijft Deurze 10/14
- Omgevingsverhalen:
  - Het Kikkertsveen van Geert Suichies en René Prakken
  - Het Heilige bos van Grolloo van Wytse Sikkema
- De werkgroep Bewoningsgeschiedenis leverde vier artikelen
- Verder de vaste rubrieken Kiek Oet en Oud en Nieuw (door Emmie Suichies)

Op beperkte schaal is de redactie begonnen met het verluchtigen van de afleveringen met meer kleurenfoto's. De voorraad op de plank is het afgelopen jaar beperkt aangevuld en daarom doen we weer een oproep aan nieuwe auteurs voor het insturen van nieuwe artikelen.

Herdenking 4 mei

Na twee jaar met een sobere herdenking door de Covid maatregelen was er op 4 mei 2022 weer een herdenking onder grote belangstelling. Met een stille tocht liepen belangstellenden en ook een groot aantal kinderen van de Jan Thiesschool van de Grote Brink naar het Monument voor de gevallen op de Kerkbrink in Rolde. Hier werd fraaie muziek gespeeld door het Klein Orkest. Twee leerlingen van de Jan Thiesschool lazen een zelfgemaakt gedicht voor. Daarna vertelde Geert Smeenge het verhaal van Jene Smeenge, zijn vader die tijdens de oorlog te werk werd gesteld in Duitsland.

Hierbij werd geput aan een eerder door Feije Takens opgetekend verhaal in De Kloetschup Om acht uur werd er aansluitend aan het Tap toe-signaal twee minuten stilte gehouden waarna (ook door het RHG) bloemen werden gelegd. Het thema van het Nationaal Comité 4 en 5 mei was: Vrijheid in verbondenheid.

Bordjes bij historisch bomen

Op zaterdag 21 mei 2022 werden bij enkele speciale bomen in Rolde informatiebordjes geplaatst. In samenwerking tussen de gemeente en het Rolder Historisch Gezelschap zijn korte beschrijvingen gemaakt bij die bomen. De bordjes werden tijdens een korte voettocht met veel belangstellenden bij de bomen geplaatst. Er werd naast de historie van de bomen ook iets over de boomsoort verteld door bomenkenner Arend Smeenge. Vanwege de vele wortels werd het bord bij de esdoorn bij restaurant Jammra op een later moment geplaatst. Het idee van de borden is oorspronkelijk door Anne Veenstra bij het bestuur ingebracht. Helaas is Anne Veenstra in december 2022 komen te overlijden maar gelukkig heeft hij nog meegekregen dat zijn idee tot uitvoering is gebracht.

Rabo ClubSupport

In 2022 hebben wij een bedrag van € 1.391,56 ontvangen van de Rabo Clubsupport.

We gaan dit bedrag gebruiken voor het opzetten van een beeldbank waarin we onze vele duizenden foto's van de oude gemeente Rolde kunnen laten zien. Er waren 453 deelnemers aan de actie en het RHG is met dit bedrag op de twintigste plaats geëindigd. We hebben 132 stemmen ontvangen. Dank aan Rabobank Assen en Noord-Drenthe en iedereen die op ons gestemd heeft!

Werkgroepen

De diverse werkgroepen zijn in 2022 weer volop aan het werk geweest. Hieronder een beschrijving van de activiteiten die in 2022 zijn verricht:

Werkgroep Beeld

De werkgroep bestaat uit de vrijwilligers Klaas Hoven, Lammert Suichies, Emmie Suichies, Diny Scholten, Bert Geerts, Jan Schutrup, Henk Meijeringh en Anneke Hollander. Vanuit het bestuur is Henk Hollander contactpersoon.

De werkgroep heeft in 2022 geen vergadering gehouden. Wel is een deel van de werkgroep één keer per week samen aan het werk in MFC Boerhoorn. Waar dit voorheen op de dinsdagmiddag was, is dit vanaf 2022 op de maandagmiddag. Dit omdat er te weinig ruimte is om gezamenlijk met een deel van de werkgroep ABC aanwezig te zijn.

In 2022 is de werkgroep gestart met het opzetten van een nieuwe beeldbank. Gerard van Nes van ZCBS heeft de werkgroep een aantal keer laten zien wat er allemaal mogelijk is. Met hulp van Roldenaar Paul Tahalele, oud werkgroep lid Feije Takens en bestuurslid Alianne Bouma-Hoven is een deel van de werkgroep hier vol enthousiasme mee aan de slag gegaan. Het vullen van de beeldbank vordert gestaag, maar is nog lang niet gereed. De vele foto's die het RHG bezit, moeten in de nieuwe beeldbank opnieuw worden beschreven en dat vergt erg veel tijd. De eerste resultaten zullen in de loop van 2023 aan belangstellenden getoond kunnen worden via de RHG-website.

Overige activiteiten van de werkgroep in 2022:

- Jan Schutrup heeft foto's van verschillende projecten gemaakt, zoals bijvoorbeeld de opening van MFC Boerhoorn en het plaatsen van de borden bij de historische bomen
- In oktober hebben Lammert Suichies en Emmie Suichies de film 'Oud Rolde' uit de zestiger jaren getoond bij de ouderengroep OOR. Daarbij is door hun ook het verhaal bij de film verteld
- Foto's en teksten leveren (vier keer) voor de rubrieken Oud en Nieuw en Kiek Oet in de Kloetschup

Werkgroep Archief, Bibliotheek en Collectie (werkgroep ABC)

Na de corona lockdown zijn langzamerhand alle werkzaamheden weer opgestart op de dinsdagmiddag en donderdagavond. Toch heeft de werkgroep in de loop van het jaar afscheid genomen van een aantal werkgroep leden. De werkgroep is daardoor nu wel tot een aantal vrijwilligers gekomen dat het precair wordt, qua uitvoering van de bestaande werkzaamheden. Desondanks hebben ze het werk wel kunnen uitvoeren op een aanvaardbaar niveau maar er zijn geen bijzondere activiteiten/exposities ontplooid.

Archief: Het aantal archiefstukken dat via Excel ingevoerd wordt, vordert gestaag. Wel was er een achterstand opgelopen voor wat betreft het beschrijven en de invoer van de archiefstukken. Ook het opbergen van de archiefstukken heeft een achterstand opgelopen. Langzamerhand hoopt de werkgroep de achterstand kleiner te maken. Ook zijn een aantal inventarissen beschikbaar gekomen (onder andere van 't Ruige Veld) en er werden 250 kranten- en/of tijdschriften artikelen verzameld, in Excel verwerkt en daarna opgeborgen in de betreffende dossiers.

Bibliotheek: Alle boeken, geschonken aan het RHG of zelf aangeschaft, staan digitaal geregistreerd. Alles is sinds de verhuizing naar MFC Boerhoorn bijgewerkt. Momenteel worden alle boeken gecontroleerd op volledigheid van de gegevens: klopt de RHG-codering; wordt de auteur genoemd; is de inhoud volledig of kan dit nauwkeuriger worden beschreven? Deze controle gebeurt per (alfabet)letter van de auteur. De werkgroep is nog maar in het begin, want controleren kost tijd en soms zoekwerk. Omdat de bibliotheek te zijner tijd ook op de website van het RHG geplaatst wordt – net als alle foto's – zodat men thuis naar bibliotheekboeken van het RHG kan zoeken, is een juiste, volledige om-/beschrijving van het boek van belang. Wat het bibliotheekwerk betreft kan men dus nog even vooruit!

Collectie: Na de verhuizing is het aantal objecten drastisch gereduceerd in verband met de beschikbare ruimte. De werkgroep heeft de gelegenheid aangegrepen om de collectie te beschrijven. De objecten worden nu voorzien van een RHG-code en te zijner tijd zullen alle objecten ook gefotografeerd worden. Tevens is een begin gemaakt met het vastleggen van alle beschikbare kaarten binnen het RHG. Dit proces bevindt zich nog in een pril stadium. Ook het veldnamen team is nog bezig met het vastleggen van alle akkernamen. Dit gebeurt al een aantal jaren en zal in de loop van de tijd ook elektronisch beschikbaar komen binnen het RHG.

Werkgroep Bewoningsgeschiedenis

Alhoewel de werkgroep nog steeds ervaart aan welk een megaklus men in 2018 is begonnen, heeft de werkgroep in 2022 flinke vorderingen gemaakt. Na het loslaten van de coronamaatregelen kon er gelukkig weer op een normale wijze worden gewerkt. De samenstelling van de werkgroep is na de zomer van 2022 gewijzigd. Emmie Suichies is gestopt en de werkgroep bestaat nu nog uit zeven vrijwilligers. Ton Pots en Harm Jan Tinge zijn vanaf de zomervakantie samen coördinator van de werkgroep.

In het begin van 2022 zijn afspraken gemaakt met de gemeente Aa en Hunze over het inwinnen van bewoningsgegevens uit het archief van de gemeente. Een oud-medewerker van de voormalige gemeente Rolde verleent ondersteuning bij het zoeken naar gegevens. In het archief van de gemeente wordt redelijk veel gevonden. Van ongeveer de helft van de door de werkgroep geselecteerde straten zijn de bewoningsgegevens zo goed als afgerond. In augustus is intern afgesproken dat er naast de eerder geselecteerde straten nog enkele straten worden toegevoegd. Het betreft de Vijverlaan, Schultehof, Plein en Hof van Rolde. De werkgroep waagt zich nog niet aan een einddatum maar de verwachting is dat er eind 2023 meer duidelijkheid hierover is. Ook beraadt de werkgroep zich over de wijze waarop de gegevens uiteindelijk voor een breder publiek kunnen worden gepresenteerd. Dit zal te zijner tijd met het bestuur worden kortgesloten

In de Kloetschup is in 2022 de bewoningsgeschiedenis van vier woningen beschreven. In 2023 wordt ook in iedere Kloetschup de bewoningsgeschiedenis van een woning gepresenteerd. Op 22 september 2022 heeft de werkgroep voor de Vriendenclub van Rolde in de Boerhoorn een presentatie verzorgd.

Tot slot mag niet onvermeld blijven dat de werkgroep op een erg prettige wijze samenwerkt en dat er vooral hierdoor flinke vorderingen zijn gemaakt.

Werkgroep Begraafplaatsen

De werkgroep begraafplaatsen is vanaf half april tot half oktober 2022 actief geweest op de begraafplaats te Rolde. De werkgroep bestaat inmiddels uit 14 leden. Gemiddeld zijn er elke donderdagmiddag zo'n 7 tot 9 leden aanwezig.

Naast de gebruikelijke werkzaamheden zoals het schoonmaken van oude grafmonumenten en de opschriften weer leesbaar maken, is de werkgroep ook bezig geweest met het herstellen van grafmonumenten. Dit wel met de beperkte middelen waarover de groep beschikt. Gelukkig stelt de gemeente Aa en Hunze ons middelen ter beschikking. Van een aantal graven zijn de loszittende tegeltjes weer vastgelijmd. Nabestaanden zijn hiervoor erg dankbaar.

De voormalige eigenaar van Schoonmaakbedrijf Linker heeft een aantal graven met professionele apparatuur en middelen schoongespoten. Hieraan waren geen kosten verbonden. Wij hebben de heer Linker met een leuke attentie hartelijk bedankt voor zijn werkzaamheden.

De graftrommel, welke Johannes Schutrup had hersteld en welke in onze oude RHG-gebouw stond, hangt nu aan het voormalige lijkenhuisje op de begraafplaats. In onze nieuwe ruimte in MFC Boerhoorn was geen ruimte voor de graftrommel en daarom heeft Johannes Schutrup een vitrinekast gemaakt. In oktober 2022 is hier door de gemeente Aa en Hunze de nodige aandacht aan besteed. De graftrommel is officieel onthuld door Johannes Schutrup en de heer Wilfried Ridder van Natuursteen Ridder. Dit samen met wethouder Berghuis. RTV Drenthe, het Dagblad van het Noorden en De Schakel hebben hieraan veel aandacht besteed.

Komend voorjaar start de werkgroep weer met hun werkzaamheden. Verder zou het mooi zijn als er ook voor de begraafplaats in Grolloo een enthousiaste groep vrijwilligers komt.

Het bestuur van het Rolder Historisch Gezelschap,

Andries Visser (vice-voorzitter)
Alianne Bouma-Hoven (secretaris)
Thale Lesschen (penningmeester)
Henk Hollander
Ali Stokker
Arend Smeenge